आरोग्य विभाग जिल्हा परिषद कोल्हापूर मार्फत जनहितार्थ माहिती सादर

नागरिकांसाठी आजारांबद्दल मराठीत माहिती २०२५

श्री. प्रकाश आबिटकर
माननीय मंत्री, सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण महाराष्ट्र राज्य

चिकनगुनिया आजारांबद्दल माहिती

चिकनगुनिया हा एडिस इजिप्ती किंवा एडिस अल्बोपिक्टस डासांद्वारे पसरणारा विषाणूजन्य आजार आहे. पावसाळ्यात याचा प्रादुर्भाव अधिक होतो. खाली नागरिकांसाठी उपयुक्त माहिती दिली आहे:

चिकनगुनिया म्हणजे काय?

चिकनगुनिया विषाणू (CHIKV) संक्रमित डास चावल्यानंतर शरीरात प्रवेश करतो. हा आजार एक व्यक्तीकडून दुसऱ्याकडे थेट पसरत नाही, फक्त डास चावल्यानेच होतो.

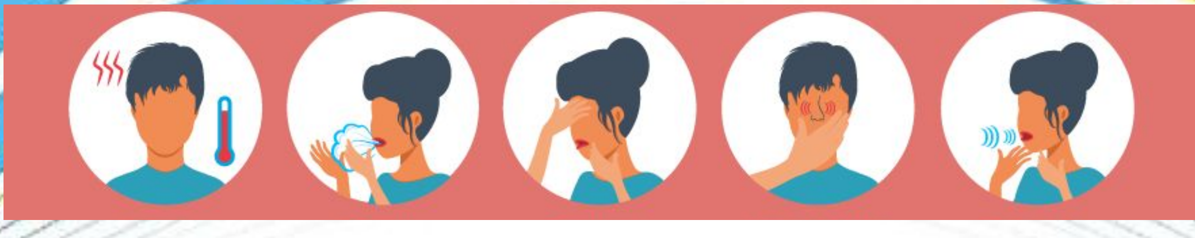

❓ लक्षणे कोणती असतात ?

उत्तर:
- तीव्र ताप (102°F–104°F)
- थंडी वाजून येणे
- सांधेदुखी व सूज (हात , पाय, गुडघे, कोपर)
- डोकेदुखी , अंगदुखी
- पुरळ, त्वचेवर चट्टे
- मळमळ, उलट्या
- थकवा, भूक मंदावणे

❓ चिकनगुनिया किती काळ टिकतो ?

उत्तर: ताप आणि इतर लक्षणे ५–७ दिवसांत कमी होतात, पण सांधेदुखी काही आठवडे किंवा महिन्यांपर्यंत टिकू शकते. वृद्ध व्यक्तींमध्ये ही लक्षणे अधिक काळ राहू शकतात.

❓ उपचार काय असतात ?

उत्तर:
- पॅरासिटामॉल तापासाठी
- भरपूर द्रवपदार्थ (पाणी , नारळपाणी , फळांचे रस)
- विश्रांती आणि झोप
- NSAIDs (जसे Ibuprofen) टाळावेत - रक्तस्त्रावाचा धोका वाढतो
- गंभीर प्रकरणात डॉक्टरांकडून IV fluids आणि निगा आवश्यक

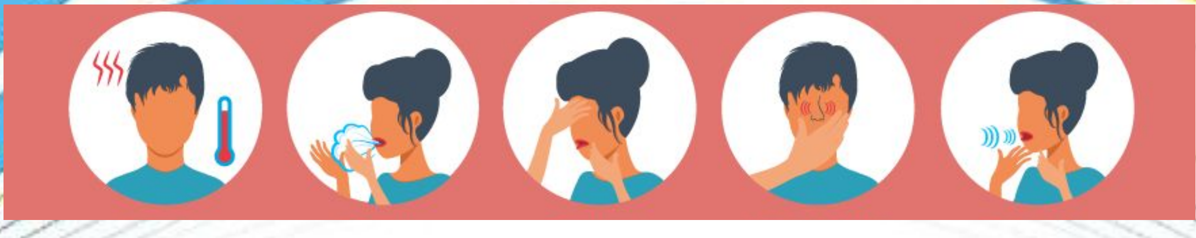

? टाळण्यासाठी काय उपाय करावेत ?

उत्तर: - मच्छरदाणी वापरा
- घरात आणि आजूबाजूला पाणी साचू देऊ नका
- खिडक्यांना जाळ्या लावा
- सकाळ-संध्याकाळ लांब बाहीचे कपडे घाला
- कीटकनाशक फवारणी करा

? कधी डॉक्टरांकडे जावे ?

उत्तर: - ताप ३ दिवसांपेक्षा जास्त टिकल्यास
- तीव्र सांधेदुखी , पुरळ, उलट्या
- लहान मुले , वृद्ध, गर्भवती महिलांमध्ये लक्षणे दिसल्यास.